

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

laatinut ALECTIA A/S

Annettu: 20.05.2015
Korvaa: 24.03.2014
Versio: 2

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1. Tuotetunniste:** **KERABIT TIIVISTYSLIIMA / TAKLIM**
Tuotenro -
- 1.2. Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella:** Bitumikermien liimaukseen, bitumikermien ja kattolaattojen korjaukseen sekä kittaukseen ja saumaukseen kattoikkunoiden, piipunhattujen, syöksytorvien ym. kohdalla.
- 1.2.2. Toimialakoodi** F 41 Talonrakentaminen
F 42 Maa- ja vesirakentaminen
- 1.2.3. Käyttötarkoituskoodi** 13 Rakennusmateriaalit
- 1.3. Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot:** Nordic Waterproofing Oy, Puistokatu 25-27, 08150 Lohja, puh. 010 851 1000, S-posti: info@kerabit.fi
- 1.4. Häätäpuhelinnumero:** Soita Myrkytystietokeskus, puh. (09) 471 977 (suora) tai (09) 4711 (vaihe) myrkytystapauksissa. Avoinna 24 t/vrk.

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI

- 2.1. Aineen tai seoksen luokitus:**
DPD-luokitus: R10 R66 R67 (1999/45/EY).
CLP-luokitus: Flam. Liq. 3; H226 STOT SE 3; H336 EUH066 (CLP 1272/2008).

2.2. Merkinnät: Sisältää: Teollisuusbenssiini (maaöljy), vetykäsittely raskas. Vaaralausekkeet: Syttyvä neste ja höyry. (H226) Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. (H336) Turvausekkeet: Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteilä. Tupakointi kielletty. (P210) Vältä höyryn. (P261) Käytä ainoastaan ulkona tai tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto. (P271) Käytä suojakäsineitä. (P280) JOS KEMIKAALIA ON NIELTY: Ota välittömästi yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin. (P301 + P310) Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä viileässä. (P403 + P235) Hävitä sisältö/pakkaus on toimitettava ongelmajätteen vastaanottoaikkaan. (P501) Täydentävät tiedot: Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. (EUH066)	Varoitusmerkillä Huomiosanalla VAROITUS

- VOC:** Tuotteen alaluokka: Pohjustusaineet.
VOC-raja-arvot: 750 g/l.
Maksimi VOC-pitoisuus: 323 g/l.

- 2.3. Muut vaarat:** Tämä tuote ei sisällä PBT- tai vPvB-aineita.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2. Seokset**

REACH rek.nro	CAS-nro EY-nro	Kemiallinen nimi	%	DSD- luokitus CLP- luokitus	Huom.:
-	64742-93-4 265-196-4	Bitumi (puhallettu)	65-75	Ei	-
-	64742-48-9 265-150-3	Teollisuusbensiini (maaöljy), vetykäsitelty raskas (< 0,1 % bentseeni)	25-35	R10 Xn;R65 R66 R67 Flam. Liq. 3; H226 Asp. Tox 1; H304 STOT SE 3; H336 EUH066	1, 2, 3

R- ja H-lausekkeiden sanamuoto kohdassa 16

- 1) Aine on orgaaninen liuotin.
- 2) Aine on haihtuva.
- 3) R65 jää pois tuotteen korkean viskositeetin takia.

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1. Ensiaputoimenpiteiden kuvaus**

- Hengitys:** Raitis ilma ja lepo valvonnassa. Oireiden jatkuessa otettava yhteys lääkäriin. Kutsuttava ambulanssi, jos henkilö on tajuton. Jos potilas ei hengitä, on annettava tekohengitystä. Hengittävä potilas on asetettava kylkiasentoon ja pidettävä lämpimänä.
- Iho:** Poista saastuneet vaatteet. Pese aina iho huolellisesti saippualla ja vedellä. Käytä mahd. ihonpuhdistusainetta. Pesun jälkeen iho voidellaan rasvaisella voiteella. Jos on ihottumaa tai muita ihovaivoja: hakeudu lääkärin hoitoon.
- Silmät:** Huuhtelee heti huolellisesti vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Poista mahd. piilolinssit. Avaa silmä kokonaan. Hakeudu lääkärin hoitoon, jos ärsytys jatkuu.
- Nieleminen:** Huuhtelee suu heti huolellisesti ja juo vettä. Älä oksenna. Hakeudu lääkärin hoitoon.
- Palohaava:** Huuhtelee vedellä kunnes kipu häviää. Älä irrota kiinni palanutta bitumia. Poista vaatteet, jotka eivät ole palaneet kiinni – hakeudu lääkäriin/sairaalaan; jos mahdollista, jatka huuhtelua kunnes lääkäri pääsee jatkamaan hoitoa.
- Muut tiedot:** Lääkärille annettava käyttöturvallisuustiedote tai etiketti.
- 4.2. Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet:** Höyryjen hengitys voi aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä, huimausta ja tylsyyttä. Silmiin joutuneet roiskeet voivat aiheuttaa ärsytystä. Poistaa ihon rasvaa. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
- 4.3. Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet:** Ei erityistä, välitön hoito on välttämätön.

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1. Sammutusaineet:** Palo sammutetaan vaahdolla, jauheella, hiilihapolla tai vesisumulla. Älä käytä vesisuihkua, se levittää paloa.
- 5.2. Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat:** Palossa voi muodostua mm. häkää ja rikkioksideja.
- 5.3. Palontorjuntaa koskevat ohjeet:** On sovittava ympäristön mukaan – suurempiin paloihin käytetään kuitenkin yleensä koko suojaapukua ja ilmalla varustettua hengityssuojainta. Palopaikan lähellä olevat säiliöt siirretään tai pidetään viileinä vedellä/vesisumulla.

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1. Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa:** On oltava hyvä tuuletus. Käytä henkilökohtaisia suojavarusteita. Ota huomioon räjähdysvaara. Poista kaikki syttymislähteet.
- 6.2. Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:** Jätteitä ei saa päästää viemäriin, maahan, vesistöihin, järviin ym.
- 6.3. Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:** Jätteet kerätään granulaatilla, hiekalla tai vastaavalla palamattomalla materiaalilla ja pannaan jätesäiliöihin.
- 6.4. Viittaukset muihin kohtiin:** Suojavarustetyyppi – katso kohta 8. Hävitys – katso kohta 13.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1. Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet:** Vältä iho- ja silmäkosketusta. Vältä höyryjen hengitystä. Sisätiloissa on käytettävä mekaanista tuuletusta. Tupakointi ja avotulen käyttö kielletty.
- 7.2. Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet:** Säilytettävä tiiviisti suljetussa pakkauksessa viileässä ja hyvin tuuletetussa paikassa. Noudata tulenarkojen nesteiden säilytystä koskevia sääntöjä. Säilytettävä varmasti, lasten ulottumattomissa, eikä elintarvikkeiden, rehuaineiden, lääkkeiden ym. kanssa tai lähellä.
- 7.3. Erityinen loppukäyttö:** Katso käyttö – kohta 1.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1. Valvontaa koskevat muuttujat:****HTP-arvot**

Aineen nimi	Tunnistenumero	Raja-arvo	Huomautus
Teollisuusbenssiini (maaöljy), vetykäsitelty raskas	CAS-nro: 64742-48-9 EY-nro: 265-150-3	500 mg/m ³ (8 h)	liite 12
Oikeusperusta:	HTP-arvot 2014.		
Huomautuksia:	Liite 12: Liuotinbenssiinit.		
Mittausmenetelmät:	Mainittujen raja-arvojen noudattamista voidaan tarkistaa työhygieenisillä mittauksilla.		

8.2. Altistumisen ehkäiseminen

Asianmukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet: On oltava hyvä tuuletus. Juoksevan veden ja silmänhuuhtelupullon on oltava lähellä. Pese kädet ennen taukoja, aterioita, WC:ssä käyntejä ja tehdyn työn jälkeen. Käytä mietoa saippuaa ja vettä ja sen jälkeen rasvaista voidetta. Vettä ja puhdistusainetta on otettava mukaan, jos työtä ei tehdä työmaaparakin tai kokoontumispaikan lähellä.

Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet, kuten henkilönsuojaimet

- Hengityksensuojaus:** Normaalisti ei välttämätöntä. A2-suodattimella varustettua hengityssuojainta (koko- tai puolinaamaria) on käytettävä työskennellessä seisovassa ilmassa tai käsitellessä suuria pintoja sisätiloissa.
- Käsien suojaus:** Käytä esim. nitrilikumista valmistettuja suojakäsineitä mahd. puuvillasisäkäsineillä.
- Silmien tai kasvojen suojaus:** Ei välttämätöntä.
- Ihonsuojaus:** Käytä suojapukua tai haalareita, jos työ on niin likaista, että tavalliset työvaatteet eivät suojaa ihokosketukselta tuotteen kanssa.
- Ympäristöaltistumisen torjuminen:** Ei erityisiä.

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Olomuoto:	Musta, puolikiinteä	Höyrynpaine:	Ei määrätty
Haju:	Ominaispiirre	Höyryntiheys:	Ei tietoja
Hajukynnys:	Ei tietoja	Suhteellinen tiheys:	0,950 g/cm ³
pH:	Ei merkityksellinen	Liukoisuus:	Liukenee orgaaniseen liuottimeen Ei liukene veteen
Sulamis- tai jäätymispiste:	Ei tietoja	Jakautumiskerroin: n-oktanolivesi:	Ei tietoja
Kiehumispiste ja kiehumisalue:	> 150 °C	Itsesyttymislämpötila:	Ei tietoja
Leimahduspiste:	40 °C	Hajoamislämpötila:	Ei tietoja
Haihtumisnopeus:	Ei tietoja	Viskositeetti:	Ei tietoja
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut):	Ei tietoja	Räjähätvyys:	Ei tietoja
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja:	1-7 til.-%	Hapettavuus:	Ei merkityksellinen
9.2. Muut tiedot			
Sekoittuu veteen:	Ei		

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1. Reaktiivisuus:	Ei reaktiivinen normaaleissa käyttö- ja varastointiolosuhteissa.
10.2. Kemiallinen stabiilisuus:	Tuote on stabiili käytettäessä toimittajan ohjeiden mukaan
10.3. Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus:	Höyryt voivat syttyä leimahduspisteen ylittävissä lämpötiloissa muodostaen räjähtäviä sekoituksia ilman kanssa. Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja leviävät pitkin lattiaa.
10.4. Vältettävät olosuhteet:	Vältä lämpöä, avotulta ja syttymislähteitä.
10.5. Yhteensopimattomat materiaalit:	Vältä voimakkaita hapettimia.
10.6. Vaaralliset hajoamistuotteet:	Korkeissa lämpötiloissa voi muodostua terveydelle vaarallisia hajoamistuotteita.

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1. Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**

Hengitys:	Höyryjen hengitys voi aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä, huimausta, tylsyyttä, päänsärkyä, päihtymystä ja alennettua reaktiokykyä sekä tajuttomuutta pitoisuuksien ollessa korkeita. 64742-48-9: LC50 (hengitettyinä, rotta, 4h): > 5000 mg/m ³ .
Iho:	Poistaa ihon rasvaa. 64742-48-9: LD50 (ihon kautta, kani): > 2000 mg/kg.
Silmät:	Roiskeet silmiin ja höyryt ärsyttävät.
Nieleminen:	Voi olla ärsyttävää. Saattaa nieltynä aiheuttaa epämukavuutta ja oksentelua. 64742-48-9: LD50 (suun kautta, rotta): > 2000 mg/kg.
Pitkäaikaisvaikutukset:	Pitkäaikainen tai toistuva höyryjen hengitys voi aiheuttaa vaurioita keskushermostoon, esim. aivovaurioita oireina mm. väsymys, päänsärky, keskittymis- ja muistihäiriöt. Pitkäaikainen tai toistuva ihokosketus voi aiheuttaa ärsytystä ja ihottumaa. Pitkäaikainen ja toistuva ihokosketus tuotteeseen saattaa aiheuttaa ihosyöpää. IARC (kansainvälinen syövätutkimuskeskus) arvioi, että joissakin eläinkokeissa bitumiliuoksilla on ollut syöpää aiheuttava vaikutus iholle sivellettyinä.

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1. Myrkyllisyys:** Vain suuremmissa paikallisissa päästöissä liuotin voi olla riski vesieliöille. Bitumia ei pidetä ympäristölle haitallisena.
64742-48-9:
LC50, kalat, 96h: > 100 mg/l.
EC50, levät, 72h: > 100 mg/l.
EC50, vesikirput, 48h: > 100 mg/l.
- 12.2. Pysyvyys ja hajoavuus:** Bitumi on hyvin hitaasti hajoavaa. Liuotin on biologisesti hajoavaa. Liuotin haihtuu.
- 12.3. Biokertyvyys:** Arvioidaan, että liuotin aiheuttaa biokertyvyyttä eliöihin.
Log Pow: Liuottimen arvioitu arvo on 2-7.
- 12.4. Liikkuvuus maaperässä:** Liuotin sisältää aineita, jotka sitoutuvat maahiukkasiin.
- 12.5. PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset:** Tämä tuote ei sisällä PBT- tai vPvB-aineita.
- 12.6. Muut haitalliset vaikutukset:** Tuote kelluu vedessä. Voi levitä vesiympäristössä.

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1. Jätteiden käsittelymenetelmät**

Jätteet, jäännökset ym. on jätettävä kemikaalijätteinä kansallisten ja paikallisten sääntöjen mukaisesti.

EWC-koodi: 08 04 09

Tuotteen kanssa saastuneet absorptioaineet (granulaatti, hiekka ym.), käytetyt suojavarusteet ym. EWC-koodi: 15 02 02.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

Tuotetta eivät koske ADR:n < 450 litran pakkauksia koskevat määräykset, vrt. kappale 2.2.3.1.5.

Tuotetta eivät koske IMDG:n < 30 litran pakkauksia ja merkintöjä koskevat määräykset, vrt. kappale 2.3.2.5. Kuljetusasiakirjassa on oltava seuraava lause: "Transport in accordance with 2.3.2.5 of the IMDG Code."

ADR/RID

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristövaarat	Muut tiedot
1139	PINNOITELIUOS	3	III	Ei	Vaaran tunnusnumero 30

IMDG

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristövaarat	Muut tiedot
1139	COATING SOLUTION	3	III	Ei	EmS: F-E, S-E

ADN

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristövaarat	Muut tiedot
1139	COATING SOLUTION	3	III	Ei	-

IATA

14.1. YK-numero	14.2. Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	14.3. Kuljetuksen vaaraluokka	14.4. Pakkausryhmä	14.5. Ympäristövaarat	Muut tiedot
1139	COATING SOLUTION	3	III	Ei	-

14.6. Erityiset varoimet

käyttäjälle:

Ei mitään.

14.7. Kuljetus irtolastina Marpol

73/78 -sopimuksen II liitteen ja

IBC-säännösten mukaisesti:

Ei sovellettavissa.

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö:	Alle 18-vuotiaat eivät saa käsitellä tuotetta. Erityiset säännöt koskevat opiskelevia nuoria.
15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi:	Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole suoritettu.

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Muutokset:	2. painos. Muutokset kohdissa 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12 ja 16.
Lyhenteet:	PBT: Hitaasti hajoava, biokertyvä, myrkyllinen (Persistent, Bioaccumulative and Toxic). vPvB: Hyvin hitaasti hajoava, hyvin biokertyvä (very Persistent and very Bioaccumulative). VOC: Haihtuva orgaaninen yhdiste (Volatile Organic Compound). DSD: Ainedirektiivi (Dangerous Substance Directive). DPD: Seosdirektiivi (Dangerous Preparation Directive). CLP: CLP-asetus (1272/2008) (Classification, Labelling and Packaging). LC50: Tappava pitoisuus 50 % (Lethal Concentration 50 %). LD50: Kuolettava annos 50 % (Lethal Dose 50 %). EC50: 50% vaikuttava pitoisuus (Effect Concentration 50 %). LogPow: Oktanoli-vesi-jakaantumiskerroin (Partition coefficient (octanol/water)). Xn: Haitallinen. Flam. Liq.: Syttyvä neste. Asp. Tox.: Aspiraatiovaara. STOT SE: Elinkohtainen myrkyllisyys — kerta-altistuminen.
Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa:	Tunnettujen ainesosien vaarallisuuteen perustuva laskelma.
R-lausekkeista:	R10 Syttyvä. R65 Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä. R66 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. R67 Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
H-lausekkeista:	H226 Syttyvä neste ja höyry. H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta. EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
Koulutusvaatimukset:	Käyttäjän on osattava suorittaa työ, hallittava tarpeelliset turvatoimet ja tunnettava tämän käyttöturvallisuustiedotteen sisältö.
Muut tiedot:	Tätä tuotetta on säilytettävä, käsiteltävä ja käytettävä hyvän teollisen työhygieenisen käytännön mukaisesti.
Käyttöturvallisuustiedotteesta vastaa (s-posti):	Susanne Brandt Hansen (sbha@alectia.com)

Loppuhuomautus:	Koska emme tunne käyttäjän työolosuhteita emmekä voi niihin vaikuttaa, huomautamme, että käyttäjälle kuuluu aina tarpeellisiin toimenpiteisiin ryhtyminen voimassa olevien sääntöjen noudattamiseksi. Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu toimittajan antamien tietojen sekä voimassa olevan EU- ja kansallisen lainsäädännön pohjalta.